

Depremi yaraları gastroonomi turizmiyle sarılacak

▫ KADRIYE N. TUNÇSİPER

KAHRAMANMARAŞ MERKEZLİ DEPREMLER, TÜRKİYE'NİN GASTRONOMİ TURİZMİNDE ÖNCÜ ŞEHİRLERİNİ ETKİLEDİ. TARİHİ VE KÜLTÜREL MEKÂNLARIN YANI SIRA BİRÇOK YEME İÇME İŞLETMESİ ZARAR GÖRÜRKEN, DEPREMDEN EN FAZLA ETKİLENEN ŞEHİRLER CİDDİ SAYIDA GÖÇ VERDİ. YILDA 3 MİLYONA YAKIN TURİST AĞIRLAYAN ŞEHİRLER YÜZYILLARIN BİRİKİMİ İLE GASTRONOMİ KİMLİKLERİNİ KAYBETMEYECEK OLSA DA YARALARINI SARMAK İÇİN DESTEĞE İHTİYAÇ DUYUYOR.

6 Şubat gecesi 11 ili etkileyen deprem, binlerce can kaybının yanı sıra çok ciddi ekonomik etkiler ortaya çıkardı. Bölge ekonomisi için büyük öneme sahip turizm ise depremden en fazla etkilenen sektörlerden biri oldu. Turizm sezonunun açılması ile beraber gastronomi turizminin en önemli kentlerini yeniden ayağa kaldırmak için çalışmalar da başladı.

UNESCO gastronomi alanında yaratıcı şehirler ağına dâhil olan Gaziantep ve Hatay başta olmak üzere Kahramanmaraş, Adana, Şanlıurfa özellikle iç turizmde önemli bir yere sahip. Kültür turlarının vazgeçilmez destinasyonlarını içeren bölge, geçtiğimiz yıl yerli ve yabancı toplam 3 milyon turist ağırladı. Özellikle Hatay'ın gastronomi alanında turistik tesisleri ve işletmeler depremden büyük zarar görürken, yıkılan yerler arasında tarihi mekânlar da bulunuyor.

Depremin ardından bölge şehirlerindeki rezervasyonlar iptal edilirken, şehirlerin turistik anlamda yeniden canlanabilmesi için ilk aşamada yerel işletmelerin hizmet verebilecek hale gelebilmesi ve zarar gören tarihi ve turistik mekânların restore edilmesi gerekiyor.

TÜRSAB Gastronomi Turizmi İhtisas Başkanı Erdal Çeri, uzun yıllardır Güneydoğu Anadolu merkezli çevre illeri de kapsayan kültür turları yapıldığını belirterek, tur programlarına katılan misafirlerin ağırlıklı olarak yerli turist olduğunu, son yıllarda yabancı

turistlerin taleplerinin de hızlı bir artış gösterdiğini belirtiyor.

“Yerli turist talebi, kültür turu yanında gastronomi turlarına doğru kaydı. Bölgede gerek UNESCO onaylı 2 gastronomi şehrinin bulunması, gerekse yaptıkları çalışmalar ile hazırladıkları reçeteleri gastronomi turizmine yansıtan diğer şehirlerin varlıkları 2023 yılında birçok grubun bölgeye rezervasyon yapmasını sağladı. Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde gastronomi turizminden bahsetme imkânı olsa da, şurası kesindir ki yerli turist olarak kime sorulsa gastronomi için gidilecek yerler maalesef ki depremden etkilenmiş olan yerler çıkacaktır” şeklinde konuşan Çeri'ye göre yurtiçi turlar içinde deprem bölgesinin gastronomi turizmindeki yerinin yüzde 80-85 civarında olduğunu söylemek mümkün.

İŞİK DOĞUDAN YİNE YÜKSELECEK

Gastronomi Turizmi Derneği Başkanı Gürkan Boztepe'ye göre ise bölgede ortaya çıkan yıkımlar hem esnaf hem de fabrikalar boyutunda büyük tahribat yaratsa da, ortaya çıkan dayanışma ülkemizin gastronomik ürünlerinin yetiştirildiği bu özel toprakların kıymetini artıracak potansiyele sahip. Bu farkındalığın esnaf ve yerel üreticilerin kıymetinin bilinmesi açısından önemli olduğunu belirten Boztepe, özellikle İstanbul gibi noktalardan bölgedeki yerel üretici ürünlerine olan talebin ar-

ERDAL ÇERİ

TÜRSAB GASTRONOMİ
TURİZMİ İHTİSAS BAŞKANI

DEPREM BÖLGESİNE POZİTİF AYRIMCILIK YAPILMALI

TÜRSAB OLARAK BÖLGE TURİZMİNİN YENİDEN AYAĞA KALKMASI ADINA TÜM PAYDAŞLAR İLE İRTİBATA OLMAYA GAYRET EDİLİYOR. TABİİ Kİ BU KADAR KISA SÜRE İÇİNDE YARALARIN SARILMASI KOLAY DEĞİL. YİNE DE ALT YAPI KONUSUNDA DAHA HIZLI TOPARLANMIŞ OLAN İLLERİMİZ BAŞTA OLMAK KAYDIYLA DEPREM BÖLGESİNE POZİTİF AYRIMCILIK YAPARAK SEYAHAT AÇENTALARI TUR PROGRAMLARI ÇIKMAYA HATTA TURLARI GÖNDERMEYE BAŞLADI. BU ARADA BÖLGE PAYDAŞLARI KARŞILIKLI GÖRÜŞMEK, ŞARTLARI MASAYA YATIRMAK, EKSİKLERİN GİDERİLMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLERİ TARTIŞMAK GİBİ KONULAR İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR İÇİN SEÇİM SONRASINA BİRKAÇ İNFO AYARLAMASI YAPILDI. BU İNFORLARA ULUSAL MEDYA VE SOSYAL MECRALARDAN KATKIDA BULUNACAK KİŞİLER DE DÂHİL EDİLECEK.

GÜN-DEM

tacağına inandığını belirtirken, gastronomide öne çıkan bölgede bir değişim olmayacağını, çünkü şehirlerin yüzyıllardır süren bir gelenek ile gastronomik ürünler üretmeye devam ettiğini ve edeceğini belirtiyor.

Gastronomi turizmi ve yerel ürünler ile bölge ekonomisine ciddi ekonomik güç sağlayan deprem kentlerinde turistik tesisler de depremden zarar gördü. TÜRSAB Gastronomi Turizmi İhtisas Başkanı Erdal Çeri, ilk aşamada konaklama tesisleri başta olmak üzere turistik tesislerde hasar tespit çalışmalarının tamamlanması

ve aşamalı olarak tesislerin kullanıma alınması, rotalar üstünde yer alan veya ziyaretçi sayısı fazla olan turistik noktalarda bir önceliklendirme dâhilinde zarar görmüş altyapıların (peyzaj, otopark, yürüyüş yolu, servis yolu, yaya yolu, günübirlik hizmet ünitesi vs.) onarılmasının faydalı olacağını belirtirken, orta ve uzun vadede bir master plan ile tesislerin elden geçirilmesi, gerekirse rotaların revize edilmesi tavsiyesinde bulunuyor. Bunun için de tanıtım faaliyetlerinin artırılması ve seyahat acentelerine destek sağlanması gerekiyor.

11 Şehrin Bakanlık ve Belediye Onaylı Turistik Tesis Sayıları

Şehir	İşletme Belgeli Tesis Sayısı	İşletme Belgeli Oda Sayısı	İşletme Belgeli Yatak Sayısı	Yatırım Belgeli Tesis Sayısı	Yatırım Belgeli Oda Sayısı	Yatırım Belgeli Yatak Sayısı	Belediye Belgeli Tesis Sayısı	Belediye Belgeli Yatak Sayısı
Adana	45	3.633	7.327	4	534	1.116	74	3.699
Adıyaman	14	816	1.624	4	300	584	23	1.375
Diyarbakır	32	2.414	4.786	6	444	892	13	806
Gaziantep	51	3.951	7.886	11	1.015	2.149	16	1.074
Hatay	49	2.573	5.202	11	1.476	3.152	144	8.534
Kahramanmaraş	56	2.053	4.095	4	303	544	22	910
Kilis	1	46	86	-	-	-	6	446
Elazığ	20	1.039	2.116	2	109	226	18	898
Malatya	16	1.229	2.447	-	-	-	25	1.778
Osmaniye	4	263	523	3	296	592	14	702
Şanlıurfa	18	1.164	2.346	7	340	717	65	4.269

Kaynak: TÜRSAB

YÖRESEL ÜRÜNLER BÖLGEYİ AYAĞA KALDIRACAK

DEPREMDEN ETKİLENEN 11 ŞEHİR, TÜRKİYE'NİN YÖRESEL ÜRÜN ÜRETİMİ AÇISINDAN DA BÜYÜK BİR POTANSİYELE SAHİP. ONLINE PAZARLARA BÖLGENİN YÖRESEL ÜRÜNLERİ MARAŞ GURME, KÖYDEN GELSİN, MARAŞ YÖRESEL, MARAŞ PAZAR, MARAŞ MARKET, YÖRESEL DÜNYASI, HATAY YÖRESEL, HATAYDAN AL, HATAY KÖY, HATAY SOFRA, ANTEP YÖRESEL ÜRÜNLER, GAZİANTEP PAZARI, ANTEP MAHSULLERİ, KİLİSTEN GELSİN VE BİZİM YÖRE BAŞTA OLMAK ÜZERE BİRÇOK KANALDAN SATIŞA SUNULUYOR. BÖLGE ESNAFI DA YENİDEN AYAĞA KALKABİLMEK İÇİN TÜM İLLERDEN DESTEK TALEP EDİYOR.

GÜRKAN BOZTEPE

GASTRONOMİ TURİZMİ
DERNEĞİ BAŞKANI

BÖLGE ÜRETİCİLERİ DESTEKLENMELİ

DEPREMDE YARA ALAN İLLERİMİZ TÜRKİYE GASTRONOMİSİ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ ŞEHİRLERİMİZ. YAKLAŞIK BİR YILDAN BERİ ANADOLU KADININA DESTEK VE YEREL ÜRETİCİLER İLE KADIN KOOPERATİFLERİ İLE GTANADOLU MARKAMIZI YARATTIK. GTANADOLU ASLINDA TAM ÜLKEMİZE VE ANADOLU'MUZUN GASTRONOMİK İLLERİNE KAYNAK SAĞLAMAK AMACI İLE KURULMUŞ BİR OLUŞUMDUR. DERNEK OLARAK ANADOLU İNSANININ ÜRÜNLERİNE TİCARET BAKANLIĞI DESTEĞİ İLE DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER KAPSAMINDA YURTDIŞINDAKİ MARKETLERE SATMAK VE YURTİÇİNDE DE SAĞLIKLI BESLENMEK İSTEYEN HEDEF KİTLELERE PAZARLAMA YAPMAKTADIR. ANADOLU'MUZUN YAPRAK SARMAŞINDAN MARAŞ BİBERİNE KADAR 200'DEN FAZLA ÇEŞİT ÜRÜN SATIŞTADIR. İLK ETAPTA BÜYÜK MARKETLERDE VE ARDINDAN SANAL PLATFORMLARDA SATIŞ BAŞLAMIŞTIR. BURADAN ELDE EDİLEN GELİRLER DE DEPREM BÖLGELERİNE AKTARILMAYA DEVAM ETMEKTEDİR.